

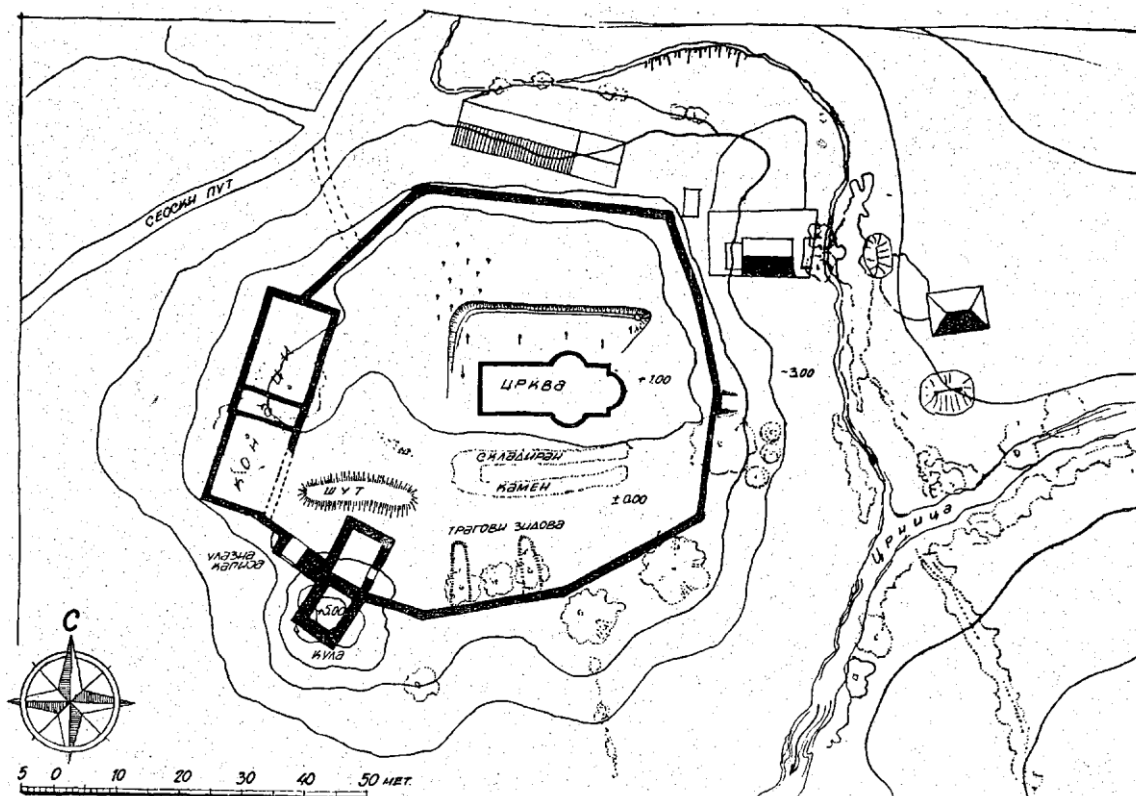
КОНЗЕРВАЦИЈА РУШЕВИНА СИСОЈЕВЦА

Крајем августа 1952 године обављени су радови на конзервацији рушевина цркве манастира Сисојевца, истовремено са радовима на манастиру Дренчи.¹ Рушевине је још 1931 године рашчистио проф. Вл. Петковић, а материјал из шута је складирао јужно од објекта. Сада је било потребно извршити следеће:

конзервирати зидове, са северне стране спустити нивелету терена за 1.00 м., пошто је једино са те стране терен био у паду према зидовима објекта, и најзад сондирањем испитати правце зидова манастирског утврђења.

Поред фуговања и пломбирања круне зидова, извршено је утискивање арматуре и заливање цементним малтером вертикалних пукотина, које

¹ Радове обавио арх. Б. Вуловић.

Сл. 1. — Ситуација манастирског комплекса

су се налазиле на олтарској апсиди, јужној певничкој апсиди и западном зиду између наоса и нартекса. Проваљена полукалота јужне конхе пресведена је и на тај начин обезбеђена од даљег расипања. На појединим местима, где су захтевали конструктивни разлози, извршена су подзиђивања, као на пример на бочном ослонцу чеоног лука јужне конхе, довратницима на улазу из нартекса у наос и на јужној фасадној страни према западном травеју, пошто је из зидног језгра испао цео један ред тесаника, што би омогућило брже и лакше отпадање горњих редова тесаника, који су висили.

Остаци живописа су опшивени по искрзаним ивицама продужним малтером.

У току радова на црквеном објекту одлучено је да се очисте од шута, а потом конзервирају, остаци спољних манастирских зидова. На тај начин добила се са једне стране целина комплекса, који је органски

везан за историски живот манастира, док је са друге добивен заштитни зид, који је својом висином од 0,60 до 1,00 метра бранио приступ стоци.

После ових радова откривени су и на овоме објекту, који припада моравској групи споменика, заштитни одбранбени зидови какве смо досада видели уз многе раније споменике. Приступ у унутрашњост манастирског комплекса био је маркиран са југозападне стране једним снажним улазом од кога су очувани зупци довратника до 1,50 м. висине и плочник којим је био поплочан улаз. Са јужне стране капије налази се истурена одбранбена кула јаким зидовима од које је очишћена унутрашњост, док је спољашност остала у великој количини шута, који се пење уз зидове. За кулу са унутрашње стране везује се још једна просторија. Северно пак од улазне капије су били распоређени вероватно конаци од којих су остали зидови највише до 1,00 м. висине.

Арх. Б. Вуловић

LES TRAVAUX DE CONSERVATION A SISOJEVAC

En automne 1952, on a exécuté des travaux en vue de la conservation des ruines du monastère de Sisojevac. Au cours de ces travaux, on a dégagé et mis en conservation un mur d'enceinte qui, autrefois, faisait le rem-

part du monastère. Du côté Sud-Ouest, on a découvert un chemin d'accès au complexe du monastère, avec une forte tour sur le côté qui défendait l'entrée de la cour.